

Ceny ogłoszeń
za wiersz milimetry przed 1 złoty w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc. a zwiasteczne 25 proc. droższe. Drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wiersz. Najmniej 1 zł. Za zastrzeżenie miejsca dodaje się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

Prenumerata wynosi miesięcznie

zł. 2.—

Biuro Redakcji, Admistracji i Drukarni
Sosnowiec, ul. Trajalska 1a
Biuro Redakcji i Admistracji
23.80

KRAKÓW
Biblioteka Jagiellońska
Św. Anny 12

ODDZIAŁY: KIELCE, Marsz Focha 26 (róg Sienkiewicza) tel. 13-78; BEDZIN, Małachowskiego 74; DĄBROWA, ul. 3-go Maja 14 i Jadwigi (róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. 97; CZELĄDZ, Miłowiecka N. 5; GRODZIEC, ul. Legionów 6

Groźba zatargu międzynarodowego Sowiety przeciw Niemcom i Włochom

LONDYN, 8. 10. Rząd sowiecki wyświadczył do przewodniczącego obradującego w Londynie komitetu nieinterwencji w Hiszpanii, lorda Plymoutha notę, w której przedkłada material, stwierdzający systematyczne gwałcenie układu o nieinterwencji przez Portugalię, Niemcy i Włochy.

Zwracając na fakt ten uwagę komitetu, rząd sowiecki oświadcza, iż będzie się uważał za zwolnionego z zobowiązań, wynikających z tego układu, jeżeli nie zostanie natychmiast przerwane dalsze gwałcenie tego układu przez Portugalię, Niemcy i Włochy. Wiadomość o kroku rządu sowieckiego wywołania w kołach politycznych Londynu bardzo wielkie wrażenie. Panuje zdanie, że wystąpienie Rosji sowieckiej może doprowadzić do nowych powikłań międzynarodowych.

LONDYN, 8. 10. PAT. Reuter komunikuje: Groźba Sowietów, że wycofają się z komitetu do spraw nieinterwencji może wywołać trudną sytuację na wodach terytorium hiszpańskiego. Reuter dowiaduje się, że celem u-

niknięcia incydentu międzynarodowego, brytyjskie okręty wojenne, przebywające w Barcelonie, Alicante i Walencji, celem ewakuowania obywateli

brytyjskich i obywateli innych państw otrzymują przypuszczalnie rozkaz opuszczenia hiszpańskich wód terytorialnych.

Rząd brytyjski studiuje notę sowiecką

LONDYN, 8. 10. PAT. W związku z jutrzejszym posiedzeniem komitetu do spraw nieinterwencji, rząd brytyjski uważnie studiuje notę sowiecką, do rękoma wczoraj członkom komitetu. Lord Plymouth odbył szereg rozmów z członkami gabinetu. Minister Eden oświadczył, że jedynym życzeniem rządu jest ścisłe przestrzeganie układu o nieinterwencji i, że W. Brytania całkowicie uznaje konieczność stałej kontroli. Przypuszczają powszechnie, że

W. Brytania poprze dochodzenia, których doręcza się delegacja sowiecka. Skarga sowiecka winna być oficjalnie zakomunikowana Włochom, Niemcom i Portugalii, aby państwa te mogły podjąć odpowiednie uwagi. Reuter dowiaduje się również, że możliwe jest żądanie, aby komitet do spraw nieinterwencji jednocześnie prowadził dochodzenia niezależnie od skargi sowieckiej.

Wojska rządowe zbliżają się do Oviedo Osaczenie Madrytu—Ewakuacja dzieci

PARYŻ, 8. 10. Z Madrytu komunikują, że zajęcie miasta Oviedo przez milicję rządową, rekrutującą się przeważnie z górników asturyjskich, nastąpić ma każdej chwili. Większa część miasta została zbombardowana przez artylerię rządową.

Po zbombardowaniu miasta ogniem artyleryjskim, samoloty rządowe rozrzuciły nad miastem ulotki, wzywające powstańców do kapitulacji. Gdy wezwania te pozostały bez odpowiedzi, artyleria rządowa przystąpiła do ponownego bombardowania miasta, celem przygotowania ataku. Po przeciwnym kierunku wojska rządowe przypuściły szturm i wtargnęły do miasta, zajmując sanatorium Buena Vista, casa Negra i dotarły do San Pedro de los Arcos, gdzie napotkały na opór powstańców.

Tam wywiązała się walka, która trwała całą noc. Ostrzeliwując się ge-

sto powstańcy ustępują powoli. Obecnie wojska rządowe zajęły już całą dzielnicę San Antonio, oraz część miasta aż do ulicy Campomanes. Rządowcy posuwają się w dalszym ciągu na przód, wobec czego należy się liczyć, że miasto Oviedo wkrótce już zostanie całkowicie opanowane przez wojska rządowe.

CORUNA, 8. 10. PAT. Według komunikatu nadanego w nocy wojska powstańcze znajdują się obecnie w odległości 10 km. od Aranzes. Wojska rządowe w nieładzie cofają się w kierunku Madrytu.

Posuwanie się oddziałów powstańczych na innych frontach trwa bez przerwy. Linia frontów stanowi niejaką trójkąt, od północnego frontu Guadarma, od zachodu Sierra Gredos a południowy front przechodzi w okolicy Toledo przez Maqued.

Atak wścieklizny 6-letniego chłopca Pogryzł i podrapał własną matkę

WARSZAWA, 8. 10. We wsi Karolinie w pow. mińsko-mazowieckim pojawił się wściekły kot, który pogryzł kilka osób. Kota po stwierdzeniu objawów wścieklizny zastrzelono, a osoby pogryzione poddano obserwacji lekarskiej.

Nie zwrócono jedynie uwagi na 6-letniego synka miejscowego rolnika Zdzisława Bazylaka, którego kot lekko podrapał.

Chłopiec przez cały czas był zdrowy i dopiero po kilku tygodniach wystąpiły objawy wścieklizny. W czasie ataku wścieklizny chłopiec pogryzł i podrapał matkę swą, Mariannę Bazylakową.

Bazylakową z polecenia lekarza umieszczono w szpitalu w Mińsku Mazowieckim, a syna jej ze względu na groźny jego stan przewieziono wczoraj do szpitala Jana Bożego w Warszawie.

Grzeszolski w więzieniu warszawskim

Pod silną eskortą policyjną przywieziono wczoraj do Warszawy z więzienia w Piotrkowie Trybunalskim Pawła Grzeszolskiego, bohatera głośnego procesu trzebiezińskiego.

Grzeszolski został osadzony w osobnej celi na II piętrze więzienia na Pawiaku.

Chociaż rozprawa w sądzie apela-

cyjnym odbędzie się dopiero dnia 23 bm., na prośbę Grzeszolskiego władze sądowe zgodziły się na wcześniejsze przewiezienie go do Warszawy, aby mógł zapoznać się z protokołem rozprawy sądowej przed I instancją, zawierającym 505 stron pisma maszynowego.

Minister Antonescu przyjedzie do Warszawy

Urzędowa rumuńska agencja „Rador“ donosi, że min. Beck zaprosił pod czas pobytu w Genewie rumuńskiego ministra spraw zagranicznych, p. Antonescu, do Warszawy. P. Antonescu zaproszenie przyjął, termin jednak jego przyjazdu nie został jeszcze ustalony. Nie jest wykluczone, że p. Antonescu przyjedzie w ciągu listopada.

Równocześnie pojawiły się w prasie zagranicznej pogłoski, jakoby do Polski miał przyjechać Goering. Pogłoski te brzmiały jakoby miał on przybyć celem scalenia stosunków gdańskich.

Obniżenie stopy dyskontowej

PARYŻ, 8. 10. PAT. Bank Francji obniżył ponownie stopę dyskontową z 3 do 2,5 proc. Jak wiadomo w dniu 2 bm. po przeprowadzeniu ustawy dewaluacyjnej stopa dyskontowa Banku Francji została obniżona z 5-ciu do 3 proc. Obecnie stopa dyskontowa Banku Francji jest niższa niż w lecie bieżącego roku po dojściu do władzy rządu Bluma.

Piorun na boisku Jeden zabity 10 rannych

NOWY JORK, 8. 10. Na boisku sportowym Lehman - High - Scholl w Canton zdarzył się wstrząsający wypadek.

Dwie drużyny szkolne, mimo nadciągającej burzy rozgrywały mecz piłkarski i nie zaprzestały gry nawet wówczas, gdy spadł ulewny deszcz.

Podczas zamieszania pod bramką w grupę graczy uderzył piorun. Jeden z uczniów padł zabity na miejscu, 10 graczy zostało ciężko porażonych.

Idzie zima!

BERLIN, 8. 10. W ostatnich dniach spadł w Górach Oibrymich tak obfity śnieg, że stoki górskie zaroily się już dziesiątkami narańczy. — Na Śnieżce warstwa śniegu wynosi już 65 cm, a na stokach niżej położonych już śnieg grubości 25 do 30 centymetrów.

BIAŁOGRÓD, 8. 10. W Jagosławiu nastąpiła niespodziewanie prawdziwa zima. W okolicach Tety warstwa śniegu wynosi 70 centymetrów.

Wiele dróg zostało zatarasowanych zaspami śnieżnymi, tak że są niezdostępne dla komunikacji kolejowej.

ZAKOPANE, 8. 10. W Poisee w godzinach rannych dał się odczuć spadek temperatury, która wahała się od +1 do -4 st.

W górach pada śnieg. Pokrywa śnieżna w Zakopanem wynosi 12 cm., na Hali Chochołowskiej -42 cm., Kryniczy -25, Hali Gąsienicowej -27, Morskim Oku -52 i na Kasprowym Wierchu -60.

Mężczyźni w Palestynie pod nadzorem policyjnym

JEROZOLIMA, 8. 10. Granica palestyńska - transjordańska jest już całkowicie obsadzona przez wojsko. — Wszelki ruch odbywa się tylko za zwolnieniem z Jeruzolimy.

W poszczególnych wsiach i miasteczkach Palestyny miejscowe władze prowadzą ewidencję wszystkich mężczyzn w wieku od 15 do 50 lat, biorąc ich faktycznie pod nadzór policyjny.

Na pogrzeb śp. prem. Gömbösa wyjeżdża delegacja

Na uroczystości pogrzebowe śp. premiera Węgier Juliusza Goemboesza wyjeżdża specjalna delegacja na czele której stanie szef kancelarii cywilnej Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, a do niedawna poseł polski w Budapeszcie, min. Lepkowski.

Zmiany w Min. Rolnictwa

WARSZAWA, 8. 10. Wiceminister rolnictwa p. Roger Raczynski ustąpił z zajmowanego stanowiska. Wśród najpoważniejszych kandydatów na jego miejsce jest wymieniany p. Felician Lechnicki, prezes lubelskiej izby rolniczej, znany działacz na terenie organizacyjno - rolniczym.

Min. Raczynski, według kursujących pogłosek objął ma jedną z ambasad Rzeczypospolitej zagranicą.

Mussolini nie chce być ministrem wojny

RZYM, 8. 10. Według kursujących w Rzymie pogłosek w krótkim czasie ma nastąpić szereg zmian na poważnych stanowiskach państwowych. Min. Mussolini ma się zrzec stanowiska ministra wojny, które objąłby gen. Baistronechi, obecny podsekretarz stanu w tym ministerstwie.

Radek aresztowany Potwierdzenie oficjalne

PARYŻ, 8. 10. PAT. Korespondent moskiewski „Le petit parisien“ potwierdza dniesienie Reutera o aresztowaniu Karola Radka, odnośnie którego prokurator generalny ZSRR posiadać ma dowody bezpośredniego udziału w spisku organizowanym przez Zinowiewa i Kamieniewa. Jednocześnie „Le petit parisien“ demantuje pogłoski, jakoby Radek w więzieniu dostać miał obłędu.

Praca dla młodych

Rynek pracy jest skomplikowanym mechanizmem. Skomplikowanie to polega przede wszystkim na tym, że nie da się uchwycić w jakimś momencie trwania i bezruchu, że podlega nieustannym fluktuacjom. Z drugiej strony kształtuje go bardzo często wiele czynników również mało uchwytnych.

Ta zmienność rynku pracy i koniunktury — dotyczy przede wszystkim młodzieży pracującej. Sprawa wyboru zawodu staje się w tej sytuacji szczególnie skomplikowana, niepewność zaś, czy po ukończeniu szkoły zawodowej będzie można otrzymać jakieś zajęcie — deprymuje i przeraża słabsze charaktery.

Sprawa kureczenia się rynku pracy związana jest ściśle z zagadnieniami populacyjnymi. Są one szczególnie ważnym problemem dla Polski, jeśli się uwzględni, że nasz przyrost naturalny wyraża się mniej więcej cyfrą 13,7 na 1000 mieszkańców w ciągu roku, kiedy ten sam stosunek we Włoszech wynosi 9,2, w Czechosłowacji — 6,9, w Niemczech — 4,3, a we Francji — zaledwie 1,5. Z racji tak szybkiego przyrostu w roku 1950 Polska licząca dziś 33.500.000 miln. mieszkańców — będzie liczyła 41.100.000 mieszkańców, a 42-milionowa Francja w r. 1950 powiększy swą ludność zaledwie do 43 milionów, z czego wynika, że zrówna się niemal z Polską.

Z drugiej strony na naszym rynku pracy posiadamy około miliona niezatrudnionej młodzieży, która nie miała dotąd możliwości zadokumentowania ani swoich zdolności, ani też przydatności w ogólnej produkcji gospodarczej Państwa.

Taki stan rzeczy musi napawać troską i niepokojem całe społeczeństwo, w którym — bądźmy szczerzy — zagadnienie zatrudnienia młodzieży nie urosło do pojęcia obywatelskiego obowiązku.

Te wyżej wymienione względy, łącznie z brakiem zainteresowania młodzieżą szerszych kół — były powodem powstania do życia cztery lata temu Organizacji Młodzieży Pracującej.

Środki na prowadzenie podjętych zadań czerpie O. M. P. ze skromnych składek członkowskich oraz funduszy społecznych i własnych imprez. Niestety, uzyskiwane kwoty i subsydia nie są w stanie sprostać całej masie potrzeb i nie pozwalają na należyty rozwój organizacji. Z drugiej strony duży udział w organizacji młodzieży nie pracującej, a znajdującej się w ciężkich warunkach materialnych, bardzo często dzieci rodziców pozbawionych pracy — nakłada na organizację obowiązki niesienia pomocy nie tylko swym członkom, ale i niejednokrotnie ich rodzicom.

Taki stan rzeczy utrudnia silną fakturę należyty rozwój organizacji. Trudności, jakie napotyka na swym drodze nie wypływają z przyczyn wadliwej struktury organizacyjnej, ale sięgają głębiej — do szerokiej psychiki społecznej.

Berność społeczeństwa jest jednym z główniejszych powodów, któ-

O tereny emigracyjne dla Polski

Donoszą zagadnienie w Lidze Narodów

W komisji politycznej Zgromadzenia Ligi, w czasie dyskusji nad mandatami kolonialnymi min. Komarnicki wygłosił mowę, która stanowiła ważne uzupełnienie przemówienia wice-min. Rosega na temat polskich potrzeb emigracyjnych i surowcowych wywołanych przeludnieniem wsi oraz koniecznością uprzemysłowienia kraju.

W ramach dyskusji o mandacie angielskim

nad Palestyną delegat polski poruszył specjalnie sprawę emigracji żydowskiej z Polski.

Delegacja podkreśliła ponadto, że rząd polski zdając sobie sprawę z niedostateczności Palestyny jako terenu emigracyjnego dla żydów polskich, roz-

waża już obecnie sprawę skierowania emigracji żydowskiej do innych krajów niż Palestyna, odnosząc się z sympatją do pewnych koncepcyj, wysuwanych przez niektóre koła żydowskie.

Uważając wprawdzie Palestynę — mówił min. Komarnicki — za jedyny naturalny teren emigracyjny dla żydów, sądzimy jednak, iż jest rzeczą niezbędną zauważyć, iż Liga Narodów powinna coraz więcej zwracać uwagę na rosnącą wciąż konieczność znalezienia innych terenów emigracyjnych dla

olbrzymiego rezerwuaru ludności żydowskiej, mieszkającej w Europie środkowej i wschodniej. Ko-

nieczność ta, która już jest przedmiotem poważnych dyskusyj w pewnych kołach żydów w Polsce, wywołując przychylny i sympatyczny oddźwięk w polskich sferach rządowych, nie powinna być bagatelizowana i ignorowana przez Ligę Narodów, powołaną przecież do rozstrzygnięcia zagadnień tego rodzaju, które są typowymi zagadnieniami o charakterze międzynarodowym.

Wymowa cyfr

Wystąpienie min. Komarnickiego na komisji politycznej zgromadzenia Ligi Narodów wywołało wielkie wrażenie w kołach międzynarodowych. Obfity materiał cyfrowy, jakim operuje delegacja polska, w sposób druzgocący wykazuje konieczność uzyskania przez Polskę źródeł surowców oraz

emigracji polskiej.

Delegacja polska podkreśla, że do r. 1929 emigracja z Polski wynosiła około 200.000 ludzi rocznie. W dzisiejszym stanie rzeczy emigracja jest nieuchronną koniecznością. Sam skład zawodowy ludności wskazuje, że emigrować powinni przede wszystkim żydzi, gdyż procent ludności zawodowo biernej wynosi wśród nie-żydów 53 proc., wśród żydów 66,8 proc. znaczy to, że tylko

jedna trzecia część żydów w Polsce jest zarobkowo czynna.

Teoretycznie można by myśleć o uprzemysłowieniu Polski jako sposobu utrzymania zatrudnienia jej ludności. W praktyce jednak staje temu na przeszkodzie brak surowców, to znaczy przede wszystkim wełny, bawełny i juty, a poza tym rud żelaza, miedzi i aluminium. W latach 1933 do 1936 Polska wydała 850 milionów zł., t. j. 70 proc. ogólnej cyfry przywozu, na najmniej niezbędne surowce.

W tych warunkach dla rozwiązania zagadnienia przyrostu ludności w Polsce nie może wystarczyć sama tylko emigracja, lecz koniecznym jest także

zdobycie nowych źródeł surowców.

Polska zajmuje 4-te miejsce w świecie pod względem przyrostu naturalnego. Pod względem liczby ludności zajmujemy 6-te miejsce w Europie, 11-te w świecie, co zaś pod względem obszaru 26-te miejsce w świecie.

Z tego powodu mamy prawo do od powiedniego udziału w zamorskich źródłach takich surowców, jak rudy, żelaza, miedzi i aluminium, fosforyty, ropa naftowa, bawełna, wełna, juta, kauczuk i skóry surowe.

Dążenia kolonialne Polski muszą polegać przede wszystkim na zdobyciu nowych

terenów emigracyjnych

dla żydów (poza Palestyną) oraz udziale w zarządzaniu koloniami mandatowymi, a wreszcie w uzyskaniu surowców w drodze specjalnych umów z krajami Ameryki Południowej.

Pamiętaj, że w Kolekturze

KAFTALA

Katowice, ul. Dyrekcyjna 2
ul. św. Jana 16

padają stale wielkie wygrane.

Tam padło w 36-ej Loterii

zł. **100.000** na Nr. 194977

5 razy po zł. **10.000** na Nr. 21864, 57551
81418 150988 168493

7 razy po zł. **5.000**, 19 razy po zł. **2.500**
36 razy po zł. **2.000**, 69 razy po zł. **1.000**
oraz wielka ilość mniejszych wygranych.

Poza tym padło tam między in.

zł. **1.000.000** w 26-ej loterii na Nr. 61415

zł. **1.000.000** w 31-ej loterii na Nr. 72450

Losy I-ej Klasy już są do nabycia.

Listowne zamówienia załatwia się odwrotnie.
Konto P. K. O. 304.761.

O emigracji żydowskiej ze strony półurzędowej

Półurzędowa agencja „Iskra“ zapatruje mowę min. Komarnickiego następującymi uwagami:

Najbliższy rok powinien doprowadzić m. in. do pogłębienia rozpoczętych już studiów nad możliwością kolonizacji żydowskiej poza Palestyną, która stanowi wprawdzie — jak to podkreślił min. Komarnicki — zasadniczy i naturalny teren emigracyjny dla żydów, nie jest jednak w stanie zadość uczynić wielkim i palącym potrzebom emigracji żydów z Polski. Studia te iść będą w dwóch kierunkach: jednym, zmierzającym do ustalenia nowych terytoriów nadających się do kolonizacji żydowskiej — co jak wiadomo projektują terytorialni żydowscy, drugim — do zapewnienia środków finansowych, niezbędnych do sfinansowania emigracji.

Jak już podkreślaliśmy wielokrotnie, środków tych nie dostarczy Polska, która z wielkim trudem pokryła

re leżą dziś w formie wielkiej przeszkody na drodze powszechnego zatrudnienia młodzieży.

Sfery rządowe zagadnienie pracy dla młodych wyprowadziły już ze stadium zapowiedzi i pobożnych życzeń. Przy realizacji jednak ogólnego planu zatrudnienia młodych należy również zwrócić się i do czynnika społecznego, tylko bowiem zgodne współdziałanie może tu przynieść pozytywne rezultaty.

koszty dotychczasowej emigracji żydów

do Palestyny. Odpowiednie kapitały muszą być dostarczane przez finansję zagraniczną, a zwłaszcza żydowską, która popierając emigrację żydów z Polski, działać będzie zarówno w dobrze zrozumianym własnym interesie gospodarczym, jak i w interesie ubogiej ludności żydowskiej, która dusi się w przeludnionej i niezasobnej w kapitały Polsce“.

Zniesienie sądów przysięgłych w b. zaborze austriackim

W Ministerstwie Sprawiedliwości prowadzone są obecnie prace nad projektem ustawy, dotyczącej zmiany niektórych przepisów prawa o ustroju sądów powszechnych oraz kodeksu postępowania karnego i cywilnego. Projekt ten przewiduje

zniesienie sądów przysięgłych na obszarze b. zaboru austriackiego i całkowite zunifikowanie w ten sposób ustroju sądownictwa na terenie całego Państwa.

Konstytucja marcową narzuciła organizacji sądownictwa w Polsce dwie formy udziału elementu społecznego w wymiarze sprawiedliwości: wybieranych przez ludność sędziów pokoju i sądy przysięgłych. Stąd powstała konieczność uwzględnienia tych postaci sądownictwa w kompleksie ustaw, normujących organizację sądów i postępowania przed nimi.

Jednak przepisy o sędziach pokoju i sądach przysięgłych nie były nigdy wprowadzone w życie na terenie całego Państwa.

Sądy przysięgłych funkcjonowały jedynie na obszarze b. zaboru austriackiego, gdzie istniały już w czasach zaborczych, a niepodobna ich było składować, skoro Konstytucja marcową nakazywała wprowadzenie ich na terenie całego Państwa.

Ponieważ nowa ustawa konstytucyjna uchyla te przepisy Konstytucji marcowej i nie wprowadza do nowego ustroju ani instytucji wybieralnych sędziów pokoju, ani sądów przysięgłych, przeto nowy projekt ustawy przeprowadza zharmonizowanie ustroju sądowego z Konstytucją kwietniową i znosi w sądownictwie resztki dawnych różnic dzielnicowych.

(Iskra)

Problemy dnia

Potrzeby szkolnictwa zawodowego

W związku z wykonaniem ustawy o ustroju szkolnym z r. 1932 cały szereg szkół zawodowych przechodzi do stopnia licealnego, a jeszcze więcej zostanie zorganizowanych jako gimnazja.

Możliwość wstąpienia do liceów zawodowych daje ukończenie gimnazjum, a do gimnazjów zawodowych co najmniej ukończenie

sześciu klas szkoły powszechnej.

Zachodzi wobec tego uzasadniona obawa, że wskutek sytuacji w szkolnictwie powszechnym, szczególnie na wsi, najszersze warstwy społeczeństwa nie będą miały możliwości korzystania z tych typów szkolnictwa zawodowego w dostatecznym stopniu.

W szkolnictwie zawodowym brak dotychczas podręczników i pomocy naukowych, opracowanych i dostosowanych do potrzeb tego typu szkół. Takie stan rzeczy zmniejsza w znacznym stopniu

tempo pracy szkolnej

i utrudnia nauczycielowi osiągnięcie odpowiednich wyników nauczania. Należałoby więc przystąpić do uzupełnienia braków w tej dziedzinie.

Ponieważ zadania i charakter szkolnictwa zawodowego i ogólnokształcącego są odmienne, należałoby dążyć do tego, aby ujęcie regulaminów normujących życie szkół zawodowych było uzależnione od typu i charakteru szkoły. To samo tyczy się takich spraw jak kwestia początku i zakończenia roku szkolnego itp.

Celem umożliwienia uczniom starszych kursów szkół zawodowych korzyść w należytym stopniu z praktyk wakacyjnych, należałoby nałożyć drogą ustawy na przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe

przymus przyjmowania na praktykę letnią

uczniów szkół zawodowych i stworzyć specjalny fundusz, mający na celu regulowanie kosztów praktyki w przypadkach, wymagających pomocy.

Celem wreszcie stworzenia jak najpomyślniejszej atmosfery pracy nale

żałoby unormować kwalifikacje nauczycielstwa szkół zawodowych w jak najkrótszym czasie. Unormowanie to winno uwzględniać sytuację i warunki nauczyciela i uznać za wystarczające dotychczasowe

kwalifikacje tych nauczycieli,

k którzy pracowali z dodatnimi wynikami co najmniej w ostatnich dwóch latach.

Sprawa unormowania szkolnictwa zawodowego jest obok szkolnictwa powszechnego jedną ze spraw w tej dziedzinie najpilniejszych.

Najpiękniejszą tęczę kolorów ujrzycie w pierwszym wielkim filmie kolorowym „W cieniu samotnej sosny”

Dalsza redukcja robotników sezonowych Żądają oni ziemniaków i węgla

Magistraty w Zagłębiu w związku z ograniczonymi funduszami na cele walki z bezrobociem redukują co pewien czas

partiami robotników sezonowych zatrudnionych przy robotach miejskich. Wczoraj zgłosiła się do wiceprezydenta Będzina p. Goca delegacja zredukowanych robotników.

Delegacja prosiła p. wiceprezydenta, aby zredukowani robotnicy mogli przepracować 104 dni, co im pozwoli uzyskać ustawowy zasiłek na okres zimowy.

Ponadto delegacja prosiła o zapotrzenie zredukowanych robotników w

ziemniaki i węgiel na zimę.

Wiceprezydent Goc oświadczył delegacji, że wraz z prez. Izydoryczykiem zajmie się tymi sprawami i odpowiednio je zreferuje władzom wojewódzkiego Funduszu pracy w Kielcach.

Onegdaj w tych samych sprawach zgłosiła się delegacja do magistratu w Dąbrowie. Delegację przyjął p. prezydent, oświadczając jej, że sprawę redukcji robotników sezonowych przedłoży władzom Funduszu Pracy w Kielcach.

Przeciw przyłączeniu do Katowic kolei zagłębiowskich

Izba przemysłowo-handlowa w Sosnowcu nadesłała nam następujący komunikat.

„Ostatnio na łamach prasy podano treść uchwały Komisji Komunikacyjnej Izby Przemysłowo - Handlowej w Katowicach, która — wobec zamierzonego zniesienia Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Katowicach i przyłączenia Śląska do okręgu Dyrekcji w Krakowie — wypowiada się nietylko przeciwko likwidacji Katowickiej Dyrekcji Kolejowej, a, przeciwnie, uważa za niezmiernie pożądaną przyłączenie do tej Dyrekcji zagłębi węglowych: dąbrowskiego i krakowskiego.

W związku z powyższym, Izba Przemysłowo - Handlowa w Sosnowcu — po porozumieniu się z przemysłem węglowym Zagłębia Dąbrowskie

go, stwierdza, iż oświadczenie powyższe złożone zostało bez jego zgody i że przemyśl ten nie znajduje żadnych podstaw do przeprowadzenia zmian, o których powyżej mowa.

Niezależnie od powyższego. Izba Przemysłowo-Handl. po zapoznaniu się ze stanowiskiem również

innych kół gospodarczych swego okręgu, uważa za swój obowiązek wyjaśnić, że wysuwaną przez Komisję Komunikacyjną, Izby Przemysłowo - Handlowej w Katowicach sugestie co do włączenia Zagłębia Dąbrowskiego do okręgu Dyrekcji Kolei Państwowych w Katowicach spotykają się z szeregiem zasadniczych względów ze stanowczym sprzeciwem sfer gospodarczych województwa kieleckiego.

Nadzwyczajne walne zebranie P.C.K. w Czeladzi

W ub. środę z okazji rozpoczęcia 10 rocznicy działalności PCK w Czeladzi odbyło się w lokalu PMS. nadzwyczajne walne zebranie członków, na którym przewodniczył oraz sprawozdanie z dotychczasowego dorobku prac PCK w Czeladzi przedłożył prezes J. Tajchman.

Referent podkreślił ważny moment w życiu organizacji mianowicie, że początkowo P. C. K. zajmował się akcją filantropijną - społeczną, przy czym stworzył kuchnię dla bezrobotnych i biednych w Czeladzi, a później prace swe organizacja popro-

wadziła w kierunku tworzenia drużyn ratowniczych,

kórych pierwszym komendantem był p. M. Koprzywa. Trzeba zaznaczyć, że PCK w Czeladzi ma oddzielne koło na Saturnie oraz na Piaskach i liczy obecnie około 800 członków. Poza tym przy każdej szkole znajduje się szkolne koło młodzieży PCK. Po sprawozdaniu p. Tajchmana przemawiał

inspektor oddziału Maślanka

na temat historii oraz znaczenia PCK. w ogólności. Na zakończenie zebrania odbyła się pamiątkowa fotografia.

Unormowanie ceny cegły w woj. kieleckim

Władze administracyjne podjęły energiczną akcję w kierunku ukrócenia spekulacji właścicieli cegielni w obrębie woj. kieleckiego.

Uchwalono w drodze porozumienia z właścicielami cegielni maksymalną granicę ceny cegły, która nie może przekroczyć 40 zł. za tysiąc sztuk. Władze postanowiły stosować surowe sankcje przeciw spekulantom, chcącym osiągnąć ceny wyż-

sze od normy ustalonej, wzięciu wstrzymującym się od sprzedaży cegły.

To posunięcie władz paraliżuje w sposób zdecydowany akcję spekulacyjną „cegiarzy” oraz stanowi zapowiedź nieustępliwej walki o dalszą zniżkę cen cegły artykułów pierwszej potrzeby, które również ostatnio w obrębie woj. kieleckiego zaczęły lekko zwyczajować.

Z UŚMIECHEM.

Melancholia

Przychodzi taka czasami godzina,
Albo dzień cały, albo cały tydzień,
Że się coś nagłe w człowieku zacień,
Jalby w zegarku, co szedł, a nie idzie
Gasną radości i zachwyty podniebny,
I wierz napewno, żeś jest niepotrzebny.

Ręce opadły, głowa zwisa na dół,
Wszystko nieważne jest i bezsensowne,
Spluwasz z pogardą, na ten placu padół,
Myśląc, szczęśliwe są ptaki wędrowne.
Które, gdy liście już na drzewach rzędzą,
Lecą gdzieś indziej — jest im wszystko jed-
no

A nam nie wolno, my tu przywiązani,
I nie pozwolą się nam wyrwać z łoża,
Na łaskę zimy, lub upałów zdanu,
Musim tu przeżyć wszystkie pory roku.
Gdzież melancholii tej właśnie początek?
Czy to że jesień, czy że dziś piątek.
Ko — Stek.

DRZAZGI.

Parcelacja Sosnowca

Sosnowiec jest jednym z największych miast w Polsce nie pod względem ilości mieszkańców, ale z racji słabego olbrzymiego terytorium, które zajmuje. Skutek jest taki, że poszczególne dzielnice miasta oddzielone są od siebie dużymi niezabudowanymi przestrzeniami.

Niemieccy okupanci, którym ze względów praktycznych chodziło o to, aby mieć do czynienia z jak najmniejszą liczbą jednostek administracyjnych, przyłączyli do Sosnowca także dzielnice, które w normalnych warunkach nigdy by do miasta nie należały. Chodzi tu mianowicie przede wszystkim o Modrzejów i Miłowice. O pierwszy stara się Niwka, do drugiej tęska Czeladź, której rada miejska właściwie tę sprawę porusza.

Ale jest jeszcze jeden skrawek Sosnowca, co do którego najzawziętym nawet miejski patriota nie może rościć sobie żadnych pretensji. Mamy tu ną myśli smentarz i dwór w Zagórze. Nie wszystkim zapewne wiadomo, że cmentarz zagórski i dwór, stojący wprost kościoła, a więc w samym, że tak powiemy, sercu Zagorza, znajdują się jeszcze w granicach miasta Sosnowca.

Stalo się to dlatego, że okupanci niemieccy, chcąc mieć paszę i zbożo, zabrali dla siebie dwór, a Austriakom zostawili wieś. Ten absurdalny stan rzeczy pozostał dotychczas.

Magistrat sosnowiecki, zdając sobie widocznie sprawę z tego, że to dla go trwać nie będzie, nie dba o swoje dwie drogi, wiodące do Zagorza, jak zresztą nie przejmuje się swoją jedną magistralą bedzińską.

Dla dobra Zagorza, a i dla pozbycia się przez Sosnowice niepotrzebnych kłopotów, należałoby poddać re-
uzię obecne granice Sosnowca.

Dobry żart

PRZYJACIEL.

Do znanego adwokata podchodzi na ulicy znajomy, pytając:

— Dokąd pan śpieszy?

— Jestem zaproszony na obiad do przyjaciela.

— Pójdę z panem. Chcę zobaczyć choć jednego pańskiego przyjaciela.

BĘDZIE ZAŁOWAŁ.

Jeden z inżynierów w Zagłębiu otrzymawszy pieniądze urlopowe, w ciągu jednego dnia przegrał je w karty. Był tym tak strapiiony, że zapewniał kolegów:

— Chyba sobie życie odbiorę.

— Nie ró b tego. Jurku — odradzano mu — później będziesz żałował.

DWA RAZY TYLE.

— Dzień dobry, panie Cięplawoda. Jak interesy?

— Dziękuję. W gorsze dni nic się nie targuje, ale za to w lepsze dwa razy tyle!

SPRAWY KOBIECE.

Pogoda i choroby

Istnieje stare wierzenie, że choroby powstają w ścisłym związku ze stanem pogody. Mimo znacznych odchyłeń od prawdy, wierzenie to zostało uzasadnione naukowo.

Ze statystyk medycznych, prowadzonych przez dziesiątki lat, wynika fakt, że choroby zakaźne pojawiają się regularnie w pewnych miesiącach, a przynajmniej w pewnych porach roku. Choroba typowo wiosenna jest odra. Żółtaczka i malaria są chorobami letnimi, zaś róża nazywa można chorobą zimową. Najczęstsze wypadki zakaźnego tęcza zdarzają się w styczniu i lutym, podczas gdy epidemie choroby osiągają punkt kulminacyjny w lipcu. Najmniejszą ilość wypadków duru brzusznego wykazuje maj. Podobnie biegunka ujawnia najmniejszą liczbę zachorowań w maju, — który to miesiąc ucho dzieć może za najzdrowszy w całym roku

Szkardiatyna ujawnia się w październiku najrzadziej zdarza się w lipcu. To samo można powiedzieć o dyfterii, która osiąga największy rozwój w miesiącach jesiennych i zimowych, to też nasuwa się przy puszczeniu, że zbyt słabe nasłonecznienie wzmiera niekorzystny wpływ na organizm ludzki, tak jak z drugiej strony sprzyja rozwojowi bakterii. Natomiast, temperatura, wilgoć itp. według dotychczasowych badań uważać można za nie odgrywające poważniejszej roli, istnieje jednak przypuszczenie, że pewne wydarzenia elektromagnetyczne w atmosferze sprzyjają również tworzeniu się chorób.

SKŁADAJCIE OFIARY NA
CZELNY KOMITET UCZCZENIA
PAMIĘCI MARSZAŁKA JÓZEFA
PIŁSUDSKIEGO.
KONTO P. K. O. 13-13

